בח א ב ג מיי׳ פ״ג מהל׳ שביתת עשור הלכה ז סמג לאוין סט טוש״ע א״ח

סימן תקנד סעיף טו וסימן סיתן מתקני ספיף טו יסיתן תריד סעיף ב: במ ד מייי פי"ט מהלי שבת

הל' טו טוש"ע א"ח סי

ל ה טוש"ע שם וסימן תריד

סעיף ב: לא ו מיי׳ פ״ג מהלכות שביתת עשור הל׳ ז סמג

לאוין סט טוש"ע א"ח סי"

מנוץ טט טוט ע לו ל ל ל מרטו סעיף א: לב ז מיי פי"א מהלי אבל

ב ח מיי פ״ג מהלכום

שביתת עשור הלכה ח סמג לאוין סט טוש"ע א"ח

מי תריד סעיף ד:

רבינו חננאל

ואסיקנא ר' יהושע בן לוי יצא בסנדל של שעם ביום הכפורים. ור׳ אליעזר יצא

בו בתענית ציבור, ואמרו לו

. ביום הכפורים מאי. ואמר

להו לא שנא. כלומר מותר

ואפי׳ ביום הכפורים. רב

יהודה נפיק בסנדל דהוצי, ורבה בדבילי, ורבה בר רב הונא הוה כריך סודרא

אכרעיה ונפיק. ומו**תבינן** הא דתנן בשבת פרק במה אשה

יוצאה הקיטע יוצא בקב שלו

דברי ר' מאיר ור' יוסי אוסר, ושוין שאסור לצאת בו ביום

הכפורים. ושנינן לעולם זה

הקב מנעל הוא ומאי טעמא

מישתמיט ואתי לאיתויי

ד׳ אמוח ררשוח הרריח.

תנא תינוקות מותרין בכולן חוץ מנעילת הסנדל ומנעל.

ואוקימנא כל מידי דאית ליה רביתא לינוקא לא גזרו בהו

רבנן. והני אחריתי לית ליה

רביתא מינייהו. המלך והכלה ירחצו את פניהם. מלך דכתיב מלך ביפיו תחזינה

עיניך. כלה שלא תתגנה על בעלה, וכי דתנינן אין מונעין

. תכשיטין מן הכלה ל' יום. הא

דתנן החיה תנעול את הסנדל

תרדיון, אע"ג דקתני וחכמים

אוסרין, כיון ^(†) דרבא ושמואל מפרשי טעמא, [הלכתא כותיה]. אמר רבא

משום צינה ושמואל אמר

הלכה ח סמג עשין ב טוש"ע י"ד סימן שפא סעיף

על רגליו ואמר אני ראיתי את רבי יהושע בן

מסורת הש"ם ל) וגי׳ הערור בדיהוליו.

ל) [גרי טערון בייקור], ל) [יבמות קב:], ג) שבת סה: יבמות קג., ד) [שם קב:],

ל) ומוספת' רפ"ד ע"שו.

ו) [קדושין לא: וש"נ], ו) [גיר

רי"ף ורח"ש מלך מ"ט אמר רבי אבא בר זבדא אמר רב

יכו׳ כלה מ״ט אמר רב וכו׳], אור מודות ד.,

תורה אור השלם

1. מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ הֶחֱזֶינָה עֵינֶיךְ

גליון הש"ם

תום' ד"ה הקימע וא"ת כיון דמעיקרא מ"ד. עי' מהרש"א וק"ל דמה הועילו נמירולם דמ"מ אין אמר

אביי מדסיפא רבנן הא גם לרבנן לא בעי עור ובקיטע

הטעם רק דמשלף וע"כ בבגד

הטעם דאינו מגין וממילא אחיא אפילו כר"מ והאי דינא דבגד לא חליא כלל בדר"מ

ורבנו אע"כ דאביי ס"ל דפליגי

דמשני בשמעתין דאית ביה

לתפי לפתובת היל על כתיתין ול"ע גם ק"ל על תוסי דלתסקנא גם לר' יוסי

דאנפלאות בגד פסול הוא רק

משום דבעי' מידי דמגין א"כ

שתפרה בפשתן פסול

הוי מגין ועי' בחוס' יבמות שם ול"ע:

תראינה ארץ מרחקים:

הקימע יוצא בקב שלו דברי רבי מאיר ורבי יוםי אוםר. בפרק במה אשה (שנת דף סו.) פרש"י משום דלאו תכשיט הוא ומשמע דאסר ליה משום דחשוב כמשוי ולא הוי מנעל אלא של עור אבל של ען לא וכן משמע בגמרא התם דקאמר דלרבי מאיר

חלצה בקב הקיטע חליצה כשירה דחשיב מנעל ולרבי יוסי חלינה פסולה דלא חשיב מנעל ור"ת הקשה דהא מסקינן הכא דפליגי אי חיישינן דילמא משתמיט ואתי לאתויי ארבע אמות אבל לכולי עלמא מנעל הוי והא דקאמר התם דלרבי מאיר חולנין בו ולר' יוסי לא אור"י דהיינו טעמא דרבי יוסי דכי היכי דחייש דילמא נפיל לפי שהוא רחב מהאי טעמא נמי אין חוללת בו כדאמר בפרק מלות חלילה (יבמות דף קג:) נעלו הראוי לו פרט לגדול שאינו יכול להלך בו והקשה רבינו שמשון מדתניא בפרק מצות חליצה חלצה בקב הקיטע חליצה כשירה באנפליא של בגד חליצה פסולה ופריך קב הקיטע מני רבי מאיר היא דתנן הקיטע יולא בהב שלו דברי רבי מאיר ורבי יוסי אוסר באנפליא של בגד אתאן לרבנן משמע אתאן לרבנן דהיינו רבי יוסי דפליג על רבי מאיר והיכי משמע ליה דאתאן לרבי יוסי טפי מלרבי מאיר והא הא דלא חשיב ר' יוסי קב הקיטע כמנעל היינו משום דדרכו ליפסק וליפול אבל אנפליא של בגד דליכא למימר הכי דילמא אפילו רבי יוסי מודה ותירץ ר"י דודאי המקשה הוה ס"ד דטעמא דרבי יוסי משום הא דלא חשיב מנעל אלא של עור דבע"א לא מיתוקמא ליה הא דקתני באנפליא של בגד חלינה פסולה דאי לרבי יוסי נמי מנעל הוי ההיא מני לא רבי מאיר ולא רבי יוסי ובמסקנא דאמר (ג) כולה רבי מאיר היא וטעמא דפסיל באנפליא משום דלא מגינה מלי למיהוי שפיר טעמא דרבי יוסי משום דילמא מיפסיק °וא״ת כיון דמעיקרא ס"ד דטעמא דרבי יוסי משום דילמא מיפסיק מאי קא משני (ד) מדסיפא רבנן רישא נמי רבנן ורישה במחופה עור המחי שרי הפילו מחופה עור נמי איכא למיחש דילמא מיפסיק וי"ל במחופה עור דקאמר היינו בפנים שמתוך כך הוא מתקלר ומתיישב למדת רגלו אי נמי ע"י שהוא מחופה הוא יכול לכופלו ולקושרו כדי

שיעמוד בחווק סביב רגלו: הקימע יוצא בקב שלו. פרש״י פרק במה אשה מי שנקטעה רגלו עושה לו כמין דפום

רגל וחוקק בו מעט להשים ראש שוקו בתוכו ולא נהירא להרב פור"ת

דקשיא ליה א״כ אמאי רבי יוסי אוסר והא אינו יכול לילך בע״א אע״ג דמסקינן הכא דטעמא דרבי יוסי משום דילמא מיפסיק ואמי לאימויי והא אי נפיל אינו יכול לווז משם עד שיחזור וינעלנו ועוד הקשה דהאמר אביי בפרק במה אשה (שבת דף פו.) דאין טמא מדרס משום דלא סמיך עילויה ואי כפרש"י והלא אין סמך גדול מזה ומיהו אור"י דלא קשה כולי האי שאין אותו קב לריך לו כל כך שהוא נשען על מקלות שבידיו כדרך החגרין ואינו נשען כלל על הקב והיינו סמוכות שלו דקתני התם יולאין בהן בשבת לדברי הכל ולא כמו שפרש"י שעושה עור לראשי שוקיו וגורר שוקיו בקרקע כשנקטעו שתי רגליו ומהאי טעמא נמי אחי שפיר דאביי לא חשיב ליה מדרס שאינו נשען עליו אלא פעמים הוא נשען עליו קצת ופעמים אינו נוגע בקרקע כלל אבל הרב פור"ת פי" מי שנקטעה רגלו עושה לו קב כמין סנדל ומניחו במקום הרגל ונראה כאלו יש לו רגל ויכול לצאת בו בשבת כמו במנעליו וכופה שוקו לאחוריו וקושר סמוכות של עץ מכף יריכו שקוריו אשקצ"א וסומך בו שוקו ומהלך בה והיינו סמוכות שלו דקתני התם סמוכות שלו טמא מדרס ויולאין בהן

> ברורתין שכוא. לפי (שאינו) [שאו] מיטלטל מלא וריקן, אבל מה שהשוק במוכו לא קרינן ביה מיטלטל מלא וריקן אלא השווזק מטלטלווז כדפירש"י בשבת [סו, א ד"ה טמא]. ולא דמי לקלקלי וחבק דאמרינן בפ' במה אשה יולאה [שם סד, א] דטמא, הייט טעמא דמיטלטל מלא וריקן שהבהמה מטלטלוה) ומנהיגה ממקום אל מקום על ידו. וכן אריג כל שהוא טמא [שם סג, ב] פירש רשב"ם שמיטלטל הוא מלא וריקן כמו שק דילפיע ליה מיניה בבמה אשה, היינו שיכול לקשור בו טבעת. אבל אין נראה לפרש ואם יש לו ביו קבול כמימין לאו דוקא כמימין אלא יש לו [בית] קיבול בעלמא קאמר והקיטע מניח שוקו במוכו וכמימין דנקט להו לאורחא דמילתא שרגילין להניח בו, דלא משמע כלל לפרושי הכי. מ״ר. אדא אשר רבא בין דר״ש בין דר״ יושי בוי. אע״ג דרבא לא ידע בבמה אשה יולא היכי תען אי הקיטע או אין הקיטע מנן, מ״מ שוב ידע המסקנא דהתם, א״נ חד מן לישני נקט. בין דר״ש בין דר״ יושי שנעד הוא. וא״מ מנא הקיטע הו הין הקיטע הנו, מ"מ שנג דע המסקום דהסם, ח"ינ חד מן נישני נקט. בין דר"ם בין דר" ויובר שנעד הוא. וח"מ מננ ליה [ד]טעמא דבריימא דבריימא ודשור | דשור דחשיבי ליה מנעל, דילמא טעמא דאסרי ליה נמי משום דלנח]א מיססק ואחי לאחד ארבע אמות. ייל דושוין משמע דמחד טעמא אסרי ליה, ור"מ דשרי קב הקיטע אינו אסור אלא משום מנעל ביוה"כ. ועוד דמשום כ"מ לא איצטרין למימני דאסור, דאסילו לחלצה שרי כדמוכח בפרק במה אשה. ואם כן לר" (אפי") ניוסין הוא דאיצטרין, ואי טעמא דילמא מיססק א"כ אמאי נקט יום הכפורים שבת הוה ליה למינקט. מ"ר. בין דר"ש בין דר" יוםי בגעד הוא. מימה לרביט מדאמרינן במסכת שבת סוף פרק במה אשה (סו, א) ופיבמות פ" מצות חליצה (קב, א) דמנן חלצה במנעל שאינו שלו בסנדל של עך או של שמאל בימין

שעם. מין גומה שקורין פוי"י: בתענית לבור. הנגזר על הגשמים דתנן במסכת תענית (דף יב:) אסור בנעילת הסנדל: בדהיטני. מין שעם: בדהולי. סנדל של כפות תמרים: בדיבלי. של עשבים: יולה בקב שלו. בשבת קב אשקל"ה: ורבי יוסי אוסר. כי קסבר

ואפילו הכי שוין שאסור לנאת בו ביום

הכפורים אלמא אף על גב דלרבי אלמא כל שלשים בעי' נוי: אם מחמת **סכנת עקרב.** מקום שיש לחוש לעקרבים מותר כל אדם לנעול:

יוסי לאו מנעל הוא אפי׳ הכי אסיר והוא הדין לשל שעם: כתיתין. חתיכות בגדים קטנות שהם נוחות לו לסמוך שוקו עליהם: טמא. מקבל טומאה דלאו פשוטי כלי עץ הוא: מנעל הוא. הלכך ביוה"כ אסור אבל דהיטני ודהולא לאו מנעל נינהו: **מותרין בכולן.** בכל הני דמתניתין אכילה ושתיה ורחילה וסיכה: חינשי עבדו ליה. גדולים טשו לו והחורה הזהירה גדולים על הקטנים שלא יעשו להם בידים דבר החסור כדחמרינן במסכת יבמות (דף קיד.) לא תאכלום לא תאכילום להזהיר גדולים על הקטנים: לא אפשר מאתמול. ויהא ישן כל הלילה והם ברגליו: הא מוחרין לכחולה קחני. שאם בא לימלך אומרים לו האכילהו ורחוץ אותו והאי שפיר ידע דהיום עשחו לו: מיא המימי. לרחילה: ומשחא. לסוך: ביעחא בכותחת. בילים בכותח: תבורי מאני. להפקיר לו כלים לשבר ולמלאות תאותו: מאני גויני דפחרא. כלים סדוקים של חרם בדמים קלים: אין מוגעין חלשיטין וכו'. ברייתא היא ומייתינן לה בריש בתולה נישחת בכתובות הרי שהיה טבחו טבוח ויינו מזוג ומת אביו של חתו או אמה של כלה מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה ובועל בעילת מלוה ופורש ואחר כך קוברין את המת ואין מונעין תכשיטין מן הכלה מחמת האבל כל שלשים יום

הגהות הב"ח

(מ) גמ' החיה חנטול אח הסנדל מלך מ"ט משום דכתיב: (נ) רש"י ד"ה ור' יוסי אוסר קס"ד קסבר לאו: (ג) תום' ד"ה הקיטע כו' מני לא ר"מ ולא רבי יוסי ובמסקנא דקאמר רבא כולה רבי מאיר: (ד) בא"ר מאי קא . משני אביי מדסיפא רבנן:

לעזי רש"י

פוי"י [פויי"ל]. סוג של קנה סוף. . אישקצ"א. קב.

בגרעינתה

ככותבת

מוסף רש"י

הקיטע. שנקטעה רגלו, יוצא בקב שלו. דמנעל דידיה הוא (שבת סה:). דאית ביה כתיתין. חתיכות דקות של מוכין ועור רך, ומשום תענוג. ולאו משום לתיהוי נעילה (יבמות קב:). אין מונעין תכשיטין מן הכלה. נשביל האבלות אין אוסרין עליה תכשיטיה, שלא מתננה על בעלה ורחורות ד)

תום' ישנים (המשך) חלינתה כשירה, ואמרינן סנדל של עך מאן תנא ואמר שמואל ר"מ היא דאמר הקיטע יולא בקב שלו, משמע ר"מ ולא ר' וחי ואילו הכא קאמר בין מלות חלילה [קב, ב] (מדאמריען) [מדמיע] בהדיא מנעל דיוה״כ למנעל חלילה ואומר רבינו דלר׳ יוסי דחייש

סמתי אליכא דר' עקיבא בדאיחה בפי הנחנקין (סנהדרין פו, א). והא דמיימי בפי מנות אלילה על מני א) ר' מאיר היא ווכן) במילחיה (דרבי עקיבא) דשמואל (ובין) [וכן] בשמעתין דלעיל כולה בבא (בקב) [דקב] הקטע עד דברי ר"מ ור' יוסי אוסר, לאו למימרא דר"מ היא ולא ר' יוסי, אלא אגב מילהא דר"מ דמייתי מסיים נמי מילחיה דרבי יוסי דמסני' (בבבא). והשחא (דפריץ) [דפרישית] דלא ססיל שום חנא מנעל מעץ אלא ר' יוחנן בן טרי וטעמא לפי שאין רגילין לעשוחו של עץ, אמי שפיר הא דמשני הכא במקיע במחופה עור ודברי הכל, דאפילו רבי יוחנן בן טורי מודה שרגילוח לעשוחו כך. וא״ת (דפריך) [למאי דפרישים] דר' יוחנן בן טורי פסיל ליה לפי שאין רגילוח לעשוחו מעץ, א״כ למה פוסל רב בפ' מנוח חלילה [יבמוח קב, ב] סגדל החפור בפשחן דאמר [אין] חולצין בו משום דחחש

לאו מנעל הוא הואיל ואינו שוה בכל שעם ביום הכפורים עמד רבי יצחק בר נחמני

> לוי אשיצא בסנדל של שעם ביוה"כ ואמינא ליה בתענית צבור מאי בא"ל לא שנא אמר רבה בר בר חנה אני ראיתי את רבי אלעזר דמן ננוה שיצא בסנדל של שעם בתענית צבור ואמינא ליה ביום הכפורים מאי א"ל לא שנא רב יהודה נפיק בדהימני אביי נפיק בדהוצי רבא נפיק 🌣 (בדיבלי) רבה בר רב הונא סיכריך סודרא אכרעיה ונפיק מתיב רמי בר חמא הקימע יוצא בקב שלו דברי רבי מאיר ור' יוםי דאוםר ותני עלה דושוין שאסור לצאת בו ביום הכפורים יאמר אביי התם דאית ביה כתיתין ומשום תענוג אמר ליה רבא ואי לאו מנא הוא כתיתין משוי ליה מנא ועוד כל תענוג דלאו מנעל הוא ביוה"כ מי אסור והא רבה בר רב הונא הוה כריך סודרא אכרעיה ונפיק ועוד מדקתני סיפא אם יש לו בית קבול כתיתין ממא מכלל דרישא לאו בדאית ליה כתיתין עסקינן אלא אמר רבא לעולם דכ"ע מנעל הוא ובשבת בהא פליגי מר סבר גזרינן דילמא משתמים ואתי לאתויי ד' אמות ומר סבר לא גזרינן תנו רבנן סיתינוקות מותרין בכולן חוץ מנעילת הסנדל מאי שנא נעילת הסנדל דאמרי אינשי עבדו ליה הנך נמי אמרי אינשי עבדו ליה רחיצה וסיכה אימר מאתמול עבדי ליה סנדל נמי אימר מאתמול עבדי ליה סנדל לא אפשר דמאתמול עבדי ליה דאמר שמואל האי מאן דבעי למיטעם טעמא דמיתותא ליסיים מסאני וליגני והא מותרין לכתחלה קתני אלא הנך דלאו רביתייהו גזרו בהו רבנן הנך דרביתייהו הוא לא גזרו בהו רבנן דאמר אביי יאמרה לי אם רביתיה

> דינוקא מיא חמימי ומשחא גדל פורתא

ביעתא בכותחא גדל פורתא תבורי מאני כי

בשבת ונכנסין בהן לעזרה ואותו קב שמנית במקום פרסת רגלו אינו אלא כדי שיהו סבורין הרואים שרגל שלימה יש לו ומפני החולי

אינו יכול לדרוך עליו ואם יש באותו קב בית קיבול כתיתין טמא כתיתין היינו גמי או מוכין או כל דבר רך שהוא נותן בקב להנאתו כדי שלא יכאב לו כשיגע רגלו בקב טמא איכא מאן דאמר בגמרא טמא טומאת מת ואיכא מאן דאמר טומאת מדרם לפי שהוא נשען עליו

הא דרבה זבין להו מאני גזיזי דפחרא לבניה ומתברי להו: המלך והכלה ירחצו

את פניהם: מתני' מני ר' חנניא בן תרדיון היא דתניא המלך והכלה

לא ירחצו את פניהם רבי חנניא בן תרדיון אומר משום רבי אליעזר המלך

והכלה ירחצו את פניהם החיה לא תנעול את הסנדל רבי חנניא בן תרדיון

אומר משום ר' אליעזר החיה תנעול את המנדל 🐠 מ"מ ימלך משום דכתיב

ימלך ביפיו תחזינה עיניך כלה מאי מעמא כדי שלא תתגנה על בעלה אמר

ליה רב לר' חייא כלה עד כמה אמר ליה כדתניא ∞יאין מונעין תכשימין

מן הכלה כל שלשים יום החיה תנעול את הסנדל משום צינה אמר שמואל האם מחמת סכנת עקרב מותר: האוכל ככותבת הגסה: בעי רב פפא

א) נ"ל דל"ל ואע"ג דקתני וחכמים אוסרין כיון דרבא ושמואל מפרשי טעמא דר"א מ"ט אמר רבא וכו'.

תום' ישנים

ואמינא ליה בתטנית צבור מאי. דדילמא דברי סופרים לריכין חיזוק ויש להחמיר יותר. כריכן מיווק וש כהמתיר יותר.
רבא נפק בדיקולי.
עם נפילטיי כתב בדיכנלי ופילט
עם עשנים. הקישע יוצא
בקב שלו דברי ר"ם ור'
יוםי אומר. פילטיי כפלק
כמה לשה יוולה ן שנת מו, ח] דלר׳ יוסי לאו תכשיט הוא ולא דק דלקמן מסקי׳ (לרב) [לאביי] ורבא דבין לר״מ בין לרבי יוסי מנעל הוא וכו'. יוצא בקב שלו. נשנת (סה, ב ד״ה הקיטע] פירשתי דיני קב וסמוכות שלו לפירוש רש״י וס"ר יוסף ואין לי להאריך כאן. ואם יש לו בית קיבול